

ΜΑΘΗΜΑ	ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ	ΤΑΞΗ	Β ΕΠΑΛ
ΥΛΗ	ΕΝΟΤΗΤΑ:3 , ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ	2 ΩΡΕΣ

Το κόστος του ρατσισμού

Ουσιαστικό δικαίωμα και καθήκον είναι ο σεβασμός του ανθρώπου. Αυτό επιβάλλει, πριν απ' όλα, να μην εκφέρουμε κρίσεις για τον άλλον, κρίσεις που να μη βασίζονται στην άμεση γνώση του προσώπου. Πόσοι, ωστόσο, από μας δεν διστάζουν να προσδώσουν ένα χαρακτηρισμό στη μία ή την άλλη ανθρώπινη ομάδα;

Είναι πρόδηλο ότι η πηγή του ρατσισμού είναι η άγνοια των πραγματικών χαρακτηριστικών των ατόμων που συνθέτουν μια ανθρώπινη ομάδα. Μπορεί, όμως, να οφείλεται και σε άλλη άγνοια: το ότι δεν ξέρουμε πόσο κοστίζει να είναι κανείς οπαδός των φυλετικών διακρίσεων. Γιατί, αν ο ρατσιστής ήξερε πόσο βλαβερή είναι η στάση του για τον ίδιο τον εαυτό του, θα μετρίαζε ίσως πιο εύκολα αυτήν την αδικαιολόγητη διάκριση που κάνει στους ανθρώπους.

Ας απαριθμήσουμε μερικές από τις ζημιές που παθαίνει ο ρατσιστής είτε πρόκειται για άτομο είτε για ομάδα.

Ένα έθνος, που τηρεί στάση φυλετική απέναντι σε ένα σημαντικό τμήμα του πληθυσμού, χάνει ένα μεγάλο μέρος της παραγωγικότητάς του γιατί δεν χρησιμοποιεί όπως πρέπει όλο το διαθέσιμο εργατικό και δεν διαθέτει όπως πρέπει την παραγωγή του. Κάτι τέτοιο ισχύει λόγω χάρη στις ΗΠΑ. Ο Νέγρος των Πολιτειών του Νότου των ΗΠΑ είναι ένας φτωχός εργάτης και ένας φτωχός καταναλωτής. Κι αυτό, απλούστατα, είναι αποτέλεσμα της ρατσιστικής πολιτικής. Οι στατιστικές μελέτες δείχνουν καθαρά ότι η παραγωγικότητα κατ' άτομο είναι πιο χαμηλή στην περιοχή αυτή των ΗΠΑ.

Είδαμε, επίσης, ότι μια ρατσιστική πολιτική απέναντι σε μια μειοψηφία ήταν πολλές φορές έργο μιας κυβέρνησης χωρίς ενδοιασμούς, που γύρευε να επιβληθεί εφαρμόζοντας την αρχή του «διαίρει και βασίλευε». Είναι αυτονόητο, εξάλλου, ότι ο ρατσισμός χρησιμοποιείται για να αποσπαστεί η προσοχή του έθνους από τα πραγματικά προβλήματά του και ότι, αργά ή γρήγορα, θα τα πληρώσει ο λαός που δέχτηκε να επιβληθεί απάνω του ένα καθεστώς φυλετικών διακρίσεων, που απορροφά χρόνο και ενέργεια σε πράγματα μη ουσιαστικά για την ανάπτυξη της χώρας.

Στον τομέα της ατομικής ψυχολογίας αποδείχτηκε ότι το καθεστώς των φυλετικών διακρίσεων συνοδεύεται γενικά από μια στενότητα πνεύματος, από μια άρνηση των ανθρωπίνων σχέσεων, από έναν υπέρμετρο φόβο της ομάδας που καταπιέζεται: κατά τον Μεσαίωνα πίστευαν στην Ευρώπη ότι οι Εβραίοι έτρωγαν τα παιδιά. Όσο για τους ναζί, ήταν σίγουροι πως οι ίδιοι αυτοί Εβραίοι έπαιρναν μέρος σε μια διεθνή συνωμοσία για τον εξανδραποδισμό της Γερμανίας. Ο ρατσισμός πληρώνεται με αδικαιολόγητο φόβο.

Σε μια χώρα όπου κυριαρχεί ο ρατσισμός πρέπει να περιμένουμε ότι είναι δυνατό να ληφθούν μέτρα διάκρισης πάρα πολύ αυστηρά, που μπορούν να στραφούν εναντίον όποιου και να 'ναι. Υστερα, υπάρχει και το σημαντικό γεγονός ότι ο ρατσισμός οδηγεί πάντα στην έκδοση ενός νόμου για τους μεν και ενός για τους δε: αυτό ανοίγει τη θύρα στη νομιμοποίηση της αδικίας, ακόμα και της βίας. Δεν έγινε προσπάθεια να απαλλαγούν από τα δικαστήρια των ΗΠΑ λευκοί που είχαν δολοφονήσει μαύρους;

Πρέπει να θυμίσουμε, τέλος, τι χάνει ο καθένας μας με το να αρνιέται τις πνευματικές ανταλλαγές με ομάδες που η στάση μας απέναντί τους κυριαρχείται από ρατσιστικές αντιλήψεις. Μπορούμε να ξεχάσουμε αυτά που είναι δυνατό να μας προσφέρει με τη συμπληρωματική του μορφή σκέψης εκείνος που διαφέρει από μας;

Σ., Σαρόν, Είμαστε όλοι ρατσιστές, εκδόσεις Νιάρχος

Παρατηρήσεις

A. Να αποδώσετε την περίληψη του κειμένου σε 80-100 λέξεις.

Μονάδες 20

B1. Με ποιους τρόπους αναπτύσσεται η τέταρτη παράγραφος του κειμένου; («Ένα έθνος, ... των ΗΠΑ.»). Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας .

Μονάδες 5

B2. Να ερμηνεύσετε τα σημεία στίξης:

α) «Μπορούμε να ξεχάσουμε αυτά που είναι δυνατό να μας προσφέρει με τη συμπληρωματική του μορφή σκέψης εκείνος που διαφέρει από μας;»: το ερωτηματικό (τελευταία παράγραφος)

β) «διαίρει και βασίλευε»: τα εισαγωγικά (πέμπτη παράγραφος)

Μονάδες 5

B3. «Στον τομέα της ατομικής ψυχολογίας αποδείχτηκε ότι το καθεστώς των φυλετικών διακρίσεων συνοδεύεται γενικά από μια στενότητα πνεύματος, από μια άρνηση των ανθρωπίνων σχέσεων, από έναν υπέρμετρο φόβο της ομάδας που καταπιέζεται.»

Ποια σύνταξη (ενεργητική – παθητική) χρησιμοποιεί στην περίοδο αυτή ο συντάκτης του κειμένου και γιατί; Να την μετατρέψετε στην αντίθετή της. Τι προσφέρει η ενεργητική σύνταξη και τι αλλαγές έγιναν με την παθητική;

Μονάδες 5

B4. α) να δώσετε τα συνώνυμα των λέξεων: καθήκον, χάνει, βλαβερά, μειοψηφία, τομέα

β) Να δώσετε τα αντώνυμα των λέξεων: διστάζουν, διαθέσιμο, αποσπαστεί, ανάπτυξη, στενότητα

Μονάδες 10

B5. Ποιος τρόπος πειθούς χρησιμοποιείται στην τελευταία παράγραφο του κειμένου. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 5

Παραγωγή Λόγου

Γ. Σε ένα άρθρο για τη σχολική σας εφημερίδα (περίπου 250 λέξεων) να αναφερθείτε στο φαινόμενο της ξενοφοβίας σε χώρες της Ευρώπης και ειδικότερα στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια, εξετάζοντας τα αίτια που το προκαλούν και τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να αντιμετωπιστεί.

Μονάδες 50

